

Svar på skriftligt spörsmål SSS 192/2023 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att trygga Gränsbevakningsväsendets verksamhetsförutsättningar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 192/2023 rd undertecknat av riksdagsledamot Eemeli Peltonen /sd:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att trygga Gränsbevakningsväsendets basfinansiering och säkerställa Gränsbevakningsväsendets verksamhetsförutsättningar?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I regeringsprogrammet konstateras bland annat att Gränsbevakningsväsendets tillräckliga resurser, materiel och teknologi säkerställs. Strävan är att trygga antalet gränsbevakare. Dessutom uppdateras lagstiftningen, inklusive befogenheterna, så att den motsvarar behoven för gränssäkerheten. Regeringen kommer att verkställa skrivningarna i regeringsprogrammet. Bland annat pågår ett lagstiftningsprojekt som avsevärt utvecklar prestandan för att införa radioteknisk övervakning inom gränsövervakningen.

Det övergripande säkerhetsläget efter Rysslands anfallskrig samt de senaste händelserna till havs och vid östgränsen har försämrat situationen betydligt vid våra gränser. Fenomenet med olagliga inresor från Ryssland riktas mot Finlands östgräns. En bakgrundsorsak till fenomenet kan anses vara att de ryska gränsmyndigheterna har ändrat sina verksamhetsätt och inte längre hindrar tredjelandsmedborgare som anländer till Finland utan de handlingar som krävs från att korsa gränsen vid gränsövergångsställena. Det finns tydliga tecken på att de ryska myndigheterna genom sin verksamhet bidragit till att fenomenet uppstått och bidrar till att det fortsätter.

Det är mycket möjligt att situationen försämras ytterligare och Finland bör förbereda sig på detta både vid östgränsen och i havsområdena. I Gränsbevakningsväsendets uppgifter kan flera allvarliga hot samtidigt konkretiseras.

Gränsbevakningsväsendet övervakar EU:s längsta enhetliga yttre gräns, upprätthåller och utvecklar gränssäkerheten, sjösäkerheten och krisberedskapen. Den förändrade säkerhetsmiljön förutsätter hög prestanda: en noggrann lägesbild, aktuell lagstiftning inom EU och nationellt samt till-

räckliga investeringar i personal, kompetens, materiel och infrastruktur för att upprätthålla gränssäkerheten i alla situationer. Förmågan att ta emot gränssäkerhetsstöd både från EU:s gräns- och kustbevakningstrupper och bilateralt från medlemsländerna måste vidareutvecklas.

Gränsbevakningsväsendet är också en del av Finlands försvarssystem. Gränsbevakningsväsendets förmåga att övervaka och trygga den territoriella integriteten samt hög beredskap för det militära försvaret ska ytterligare stärkas i samarbete med Försvarsmakten. Försvarsmakten beaktar utvecklingen av gränstrupperna i sina anskaffningar av försvarsmateriel.

Regeringens budgetproposition för 2024 och ramjusteringen beaktar en del av resursbehoven. För Gränsbevakningsväsendet föreslås sammanlagt 513 miljoner euro. För att öka antalet gränsbevakare till 3 100 årsverken föreslås ett permanent tillägg på 1,5 miljoner euro. Gränsbevakningsväsendet anvisas också en permanent anslagsökning på 4 miljoner euro för att höja nivån för grundhyran, med vilken man strävar efter att trygga underhållet av lokalerna samt deras användbarhet och säkerhet. Gränsbevakningsväsendets verksamhet är tryggad för år 2024.

Ramen för Gränsbevakningsväsendets omkostnader är en helhet som bygger på ett balanserat förhållande mellan personalutgifter och övriga omkostnader. Regeringen kommer att noggrant bedöma Gränsbevakningsväsendets resursbehov i planen för de offentliga finanserna för 2025–2028.

Helsingfors 1.12.2023

Inrikesminister Mari Rantanen